

De studentencommissie op hogeschool Windesheim die zich inzet voor studenten met een beperking organiseert activiteiten waarin studenten ervaren hoe het is om bijvoorbeeld blind te zijn.

Studenten met een functiebeperking gedijen bij goede begeleiding en een open klimaat, zoals op Hogeschool Windesheim. "Hier doen ze alsof autisme de normaalste zaak van de wereld is."

Tekst Richard Hassink Beeld Ed van Rijswijk

**Student met
beperking
bloeit op in
Zwolle**

H

'Ho, stop. Een stapje naar links', roept het meisje haastig. Studenten die langs het tijdelijke parcours in de entreehal van Hogeschool Windesheim in Zwolle lopen, kijken nieuwsgierig toe. De jongen die het commando moet opvolgen, reageert traag. Te traag, want hij tikt prompt een pylonnetje aan met zijn voet. Even staat hij stil, zijn gezicht verkramp en zijn armen naar voren gestrekt, om een eventuele val op te vangen. 'Het gaat goed, hoor', zegt het meisje op kalme toon. 'Een stapje naar links.' De jongen pakt even de afgeplakte skibril op zijn hoofd vast, alsof hij hem af wil zetten, maar bedenkt zich en zet gehoorzaam een voorzichtig stapje naar links.

"Dit soort activiteiten organiseren we een paar keer per jaar om studenten te laten ervaren hoe het is om te leven met een functiebeperking", zegt de toekijkende Rafaëlo Beentjes van platform Schib, de studentencommissie die zich inzet voor studenten met een functiebeperking zoals autisme, blindheid, dyscalculie, dyslexie en andere fysieke en psychische aandoeningen. "Heel populair is ook de rolstoelrace", zegt Beentjes, zelf derdejaars bedrijfskundige informatica. "Uit enquêtes blijkt dat die het meest blijft hangen bij studenten."

Hoogste score

Buiten de Zwolse hogeschoolmuren is het beleid ten aanzien van studeren met een functiebeperking niet onopgemerkt gebleven. Uit een jaarlijks onderzoek van *Expertisecentrum handicap+studie* blijkt dat Windesheim op dat vlak het hoogste scoort van alle grote hogescholen. Al is de toebedeelde 6,6 niet een cijfer waarvoor je de vlag uithangt. Floor Alles-Waalkens, teamleider van het Studiesuccescentrum van Windesheim geeft toe: "Dat had echt wel

wat hoger gemogen en dat vinden onze studenten ook. Voor volgend jaar mikken we op minstens een 7."

Directeur Marjan de Groot van het Expertisecentrum ziet ruimte voor verbetering als scholen hun beleid beter op papier zetten en alle studenten met een functiebeperking in beeld brengen: "Nu kan het gebeuren dat een student geen gebruik maakt van voorzieningen, omdat de hogeschool niet weet dat diegene bijvoorbeeld autisme heeft."

Hoe dan ook beschouwt Alles-Waalkens de eerste plek op de ranglijst als loon naar werken. Al twaalf jaar stelt een groeiende club Windesheim-medewerkers alles in het

'Heel populair is de rolstoelrace'

werk om studenten met een functiebeperking goed te begeleiden. Dat werpt vruchten af. "Bij de opleiding ICT zie je helaas nog steeds wel wat meer uitval bij studenten met een functiebeperking, maar als ze hun eerste jaar halen dan doen ze dat met meer studiepunten dan reguliere studenten."

Individuele training

Verderop, in een gymzaaltje, krijgt Jonathan, eerstejaars lerarenopleiding biologie, een individuele training. Hij heeft veel last van studiestress en vertoont regelmatig vermijdingsgedrag. "Kun je een situ-

atie terughalen van afgelopen week waarbij je stress voelde", vraagt vierdejaars psychomotorische therapie Merel Elzinga die onder toezicht van docente Linda Biemond de sessie leidt. "Ik had bedacht dat ik een dagje zou gaan studeren in de universiteitsbibliotheek van Utrecht, maar toen ik daar aankwam, kon ik geen plek vinden. Daardoor raakte ik gefrustreerd en ben ik weer vertrokken." Samen met student Merel en docent Linda probeert Jonathan te achterhalen welke gevoelens hij daarbij had en hoe die zijn gedrag bepaalden.

De training is een van de voorzieningen die Windesheim studenten met een functiebeperking biedt. Daarnaast kunnen studenten gebruikmaken van extra begeleiding (studentcoach, dyslexiespecialiste, studentpsycholoog of studieloopbaanbegeleider), financiële regelingen, ICT-hulpmiddelen, tentamenregelingen, speciaal studiemateriaal en een aangepast studietempo. "We kijken naar een student met een functiebeperking als een persoon met zijn eigen talenten", zegt Jo Platenkamp van de opleiding ICT. "Vaak is iemand met autisme exceptioneel goed op een bepaald vlak maar valt diegene uit omdat bijvoorbeeld zijn sociale en communicatieve vaardigheden tekortschieten. Als je diegene goed coacht en begeleidt dan heb je later fantastische krachten voor de arbeidsmarkt. Dat maakt het de investering meer dan waard."

Cathy Molendijk, tweedejaars ICT, is zo iemand. Op haar vijftiende is bij haar de diagnose autisme gesteld. Voor de keuze van een vervolgopleiding bezocht ze samen met haar moeder vele open dagen. "Bij Windesheim stelde mijn moeder de vraag hoe het was gesteld met de studiebegeleiding. De medewerker in kwestie richtte zich voor het antwoord meteen tot mij.

Dat voelde heel goed. Ook door de manier waarop ze me toesprak, kreeg ik het gevoel dat autisme de normaalste zaak van de wereld is."

Openheid

Die openheid is misschien wel kenmerkend voor Windesheim, vindt Rianne Bieleman, studentendecaan bij de sector techniek. Zij voert intakegesprekken met studenten met een functiebeperking om hun behoefte in te schatten. "We willen zo laagdrempelig mogelijk zijn en een open klimaat scheppen. Een student moet het natuurlijk wel zelf aangeven, dan pas kunnen we helpen." Daar gaat het nog wel eens fout, vult Platenkamp aan. "Je hoort soms van studenten dat een docent of decaan op de middelbare school gezegd heeft: Vertel het maar niet want dan krijg je een etiketje opgeplakt. Welk etiket wil je opgeplakt hebben, zeg ik dan. Dat je lui en ongemotiveerd bent, of dat van autisme en dat doordoor sommige dingen niet lukken bij jou?"

Volgens Alles-Waalkens lopen er bij Windesheim nog wel studenten rond die een functiebeperking hebben maar dat niet weten of niet willen weten. "Eigenlijk is dat heel triest omdat ze dan vaak worstelen met zichzelf en geen hulp krijgen. Waarschijnlijk gaat dit aantal door het passend onderwijs in het primair en voortgezet onderwijs [po en vo] toenemen, waardoor de kans bestaat dat mensen met bijvoorbeeld autisme nooit gediagnosticeerd worden."

De oorzaak dat meer studenten met een functiebeperking het hoger onderwijs instromen ligt voor een groot deel in het

'6,6 is niet een cijfer waarvoor je de vlag uithangt'

vo en mbo. "Sinds de invoering van de rugzakjes is de begeleiding daar veel beter", vertelt Platenkamp. Toch redt niet ieder-

Jonathan, eerstejaars lerarenopleiding biologie, krijgt in gymzaaltje individuele training van vierdejaars Merel Elzinga en docente Linda Biemond. Hij heeft last van studiestress en vertoont regelmatig vermijdingsgedrag.

een het. "Soms is alles goed geregeld en de begeleiding optimaal maar moet je na een tijdje concluderen dat het niet lukt."

Windesheim heeft niet meer instroom van studenten met een functiebeperking dan andere hogescholen. Platenkamp: "Dat is ook niet de bedoeling, want hoe graag we dit ook doen, het kost heel veel tijd en geld. Als de verhouding verstoord raakt, komen we niet uit met de uren."

Alles-Waalkens noemt nog een bijkomend effect van het beleid. "We zien dat wat werkt voor studenten met een functiebeperking ook vaak werkt voor reguliere studenten. Bij sommige opleidingen bieden we bijvoorbeeld verschillende toetsvormen aan. Zo kun je als student zelf kiezen welke toetsvorm het beste bij je past: multiple choice of open vragen. Dat doen we nu mondjesmaat en we willen het verder uitbouwen."

Cathy heeft haar draai helemaal gevonden op Windesheim. Eigenlijk was dat al zo voor de eerste dag van het eerste studiejaar. "Ik heb toen in augustus een speciale training gevolgd bij Windesheim waarin ik ontdekt heb hoe ik naar anderen toe met

mijn autisme zou kunnen omgaan. Ook leerde ik het gebouw en al wat mensen kennen, waardoor de studiestart minder spannend werd." Het eerste jaar maakte Cathy gebruik van een studentcoach, maar dit jaar doet ze het alleen. Ze is zelfs studentcoach voor twee eerstejaars met autisme: "Ik weet wat ik er vorig jaar aan gehad heb. Dat wil ik graag voor anderen doen."

Amsterdam bungelt onderaan

In de *Gebruikerstoets Studeren met een handicap 2016* scoort Hogeschool Windesheim het hoogst bij de grote hogescholen, en de Hogeschool van Amsterdam het laagst (6,0). Bij de middelgrote hogescholen zijn de winnaars HZ University in Vlissingen en de NHTV in Breda en bij de kleine hogescholen Driestar, TIO en IVA. Wageningen scoort van de universiteiten het hoogst (7,0), de Amsterdamse universiteiten het laagst (VU 6,1; Uva 5,9). Alle scores staan op www.handicap-studie.nl.